

Yksityistieavustushakemusten korjaaminen oikaisuvaatimuksen johdosta

YMPÄLTK 22.11.2023 § 11
314/10.05.00/2023

Valmistelija

Ympäristösihteeri Päivi Yli-Kovero, puh. 050 470 5080

Rantasalmen ympäristölautakunnalle on tehty 3.11.2023 oikaisuvaatimus päätöksestä YMPÄLTK 25.10.2023 § 6. Yksityistieavustukset on jaettu väärällä laskukaavalla, joka on johtanut jokaisen tien kohdalla olevaan selkeään virheeseen.

Oikaisuvaatimus on hallintolain (434/2003, HL) 49 e §:n mukaan käsiteltävä kiireellisenä. Oikaisuvaatimuksen vaatimukseen on annettava perusteltu ratkaisu (HL 49 g §). Otettuaan oikaisuvaatimuksen tutkittavakseen viranomaisen voi muuttaa hallintopäätöstä, kumota päätöksen tai hylätä oikaisuvaatimuksen.

YTA 13 § ja laskennalliset kunnossapitokustannukset
Avustusperusteissa on säädetty, että avustuksen määrään vaikuttaa --
tieluokkakohtaiset enimmäismääräiset hyväksyttävät
kunnossapitokustannukset kilometriä kohden (YTA 13 §).
Avustusperusteet ovat astuneet voimaan 5.6.2001 § 5 annetulla päätöksellä.

Valtioneuvoston asetus yksityisteistä (1267/2000, YTA; kumottu) 13 §:ssä 1 momentissa on säädetty seuraavaa: *laskennallisia kunnossapitokustannuksia määritettäessä lähtökohtana käytettävät kunnossapidon kilometrikustannukset ovat vuoden 2002 kustannustasossa 910 euroa. Liikennevirasto tarkistaa nämä kustannukset vuosittain maarakennuskustannusindeksin muutoksen mukaisesti.* Liikennevirasto on lakkautettu 1.1.2019 yksityistielain uudistuksen yhteydessä. Kyseistä pykälää on muutettu säädösmuutoksilla 1245/2009 ja 1302/2001. Edellä mainittu muutos on vaihtanut toimivaltaisen viranomaisen Tiehallinnosta Liikennevirastoksi. Jälkimmäinen muutos on astunut voimaan 01.01.2002.

Alkuperäiseen YTA 13.1 § on kirjoitettu, että *laskennallisia kunnossapitokustannuksia määritettäessä lähtökohtana käytettävät kunnossapidon kilometrikustannukset ovat vuoden 1995 kustannustasossa 4 700 markkaa. Tiehallinto tarkistaa nämä kustannukset joka viides vuosi. Välivuosina käytetään maarakennuskustannusindeksin mukaisesti tarkistettuja kilometrikustannuksia.* 4 700 markkaa vastaa valuuttalaskurilla käännettynä noin 790 euroa.

YTA 13 § 2 momentti on pysynyt muuttumattomana.
Kunnossapitoluokittain kilometrikustannukset määritetään 1 momentissa tarkoitettujen kustannusten perusteella käyttäen seuraavia kertoimia:

Kunnossapitoluokka	Kerroin
1	1,50
2	1,25
3	1,00
4	0,75

Päätöksessä oleva virhe

Viranhaltijalle on asiaa valmisteltaessa jäänyt epäselväksi mihin käytössä olleen taulukon luvut ovat perustuneet. Niiden alkuperä ei ollut pääteltävissä avustusperusteista eikä viimeisimmän YTA 13 § sanamuodosta. Tämä on johtanut kunnossapitoluokkien hyväksytyjen kustannusten laskemiseen väärin päätöksessä YMPÄLTK 25.10.2023 § 6. Oikaisuvaatimuksesta ei myöskään tullut ilmi hyväksytyjen laskennallisten kustannusten peruste. Vasta säädösmuutosten läpikäyminen ja valuuttalaskurin käyttö selvensi asian.

Käytössä olleen taulukon kertoimet. Ainoa käytössä ollut tieto on lihavoitu	
2 lk. tiet (1,25*790)	987,5 € (0,988 €/m)
3 lk. tiet (1,00*790)	790 € (0,79 €/m)
4 lk. tiet (0,75*790)	592,5 € (0,592 €/m)

Avustusperusteiden sanamuodosta ei ole pääteltävissä, että tarkoituksena ei ole noudattaa YTA 13 §:n vuosittain tarkistettavaa indeksiä vaan sitoa kustannustaso pysyvästi vuoden 1995 tasolle. Jos YTA 13 §:ää olisi noudatettu jo vuonna 2001, olisi hyväksytyt kustannukset olleet 870,7 € kilometriä kohden. Tieto on tarkistettu tilastokeskuksen sivuilta (H-indeksi eli hoidon ja kunnossapidonindeksi, 1995=100; 2000 M1=110,21). Vuonna 2022 hyväksytyt kustannukset kilometriä kohden olisivat olleet noin 1526 €.

Ratkaisuehdotus ja ehdotus jatkotoimenpiteiksi

Päätöstä YMPÄLTK 25.10.2023 § 6 muutetaan avustustaulukon osalta. Jaettava summa on yhteensä 100 587 € ja avustusprosentti 49 %.

Avustukset jaetaan viimeisen kerran noudattaen yli 20 vuotta käytössä ollutta excel-tilukkoa. Tämä on käytännössä muodostunut oikeaksi avustusehdoksi avustusperusteiden sanamuodon sijaan.

Jatkotoimenpiteenä Rantasalmen ympäristölautakunta tekee aloitteen Rantasalmen kunnalle avustusperusteiden päivittämiseksi.

Päätöksen liitteenä on päivitetty avustusten jakotaulukko.

Oikeusohjeet:

Hallintolaki (434/2003) 49 e § ja 49 g §

Valtioneuvoston asetus yksityisteistä (1267/2000, kumottu) 13 §
(säädosmuutokset 1245/2009 ja 1302/2001 sekä alkuperäinen säännös)

Avustusperusteet (Tiejaos 5.6.2001 § 5)

Esittelijä

Johtava rakennustarkastaja Mauri Ruuskanen

Päätösehdotus:

Oikaisuvaatimus hyväksytään ja päätös muutetaan oikaisuvaatimuksen johdosta. Avustukset jaetaan päivitetyn taulukon mukaan. Lisäksi avustusperusteiden päivittämiseksi tehdään aloite.

Päätös:

Keskustelun jälkeen ehdotus hyväksyttiin.
